

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 5Pc/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623202383
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Šupenová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623202383.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec pred sudcom JUDr. Luciou Šupenovou vo veci navrhovateľa: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: D. XXX/X, XXX XX E. – F., t.č. bytom: G. H. I. XXX, XXX XX J., K. L., štátny občan SR a plnoletého dieťaťa -oprávnená z platenia výživného: I. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: M. M. XX, XXX XX M. M., štátna občianka SR, v konaní o zrušenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa – povinného z výživného A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, voči plnoletému dieťaťu – oprávnenej z platenia výživného I. C., nar. XX.XX.XXXX, určenú uznesením Okresného súdu Lučenec, č.k. 6Pc/9/2022-98 zo dňa 07.09.2022 vo výške 170,-Eur mesačne, počnúc dňom 30.06.2023.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa svojim návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.06.2023 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu - oprávnenej z platenia výživného, ktorá mu bola určená rozsudkom Okresného súdu Lučenec, č.k. 6Pc/9/2022-98 zo dňa 07.09.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.09.2022.

V tom čase bolo súdom určené výživné vo výške 170,-Eur mesačne. Plnoleté dieťa - oprávnená z platenia výživného ukončila štúdium na Univerzite veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach, študijný program farmácia. V súčasnosti pracuje v lekárni BENU v priestoroch D. N. M. O.. Vzhľadom k neprekonateľným problémom v komunikácii s plnoletým dieťaťom - oprávnenu z platenia výživného nemá k dispozícii doklad o ukončení štúdia. Túto informáciu, ako aj to, že pracuje v súčasnosti v lekárni BENU sa dozvedel prostredníctvom tretích strán.

2. K písomnému vyjadreniu plnoletého dieťaťa – oprávnenej z platenia výživného zo dňa 06.10.2023 doručeného tunajšiemu súdu dňa 06.10.2023 okrem ospravedlnenia neúčasti na predmetnom pojednávaní bolo doložené potvrdenie o ukončení štúdia na Univerzite veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, kde študovala na magisterskom študijnom programe dennou formou štúdia spojenom I. a II. stupni vysokoškolského štúdia, a to od XX.XX.XXXX. Dňa XX.XX.XXXX splnila poslednú predpísanú podmienku pre skočenie štúdia a získala magisterský titul študijného programu príslušného študijného odboru, a to farmácia. (č.l.49 spisu)

3. Z pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi zamestnávateľom BENU SK 47, s.r.o. ako zamestnávateľom a oprávnenu z platenia výživného ako zamestnancom má súd za preukázané, že táto nastúpila ako zamestnanec u zamestnávateľa do práce dňom 10.05.2023. Pracovná zmluva bola uzavretá na dobu určitú do 30.04.2024 so skúšobnou dobou 3 mesiacov. Zároveň oprávnená z výživného doložila aj diplom, ktorým preukázala, že ukončila magisterské štúdium na vysokej škole v študijnom odbore

farmácia. Doložila taktiež potvrdenie o zrealizovaní transakcie na jej účet vedený vo M. P., Q. a to, že navrhovateľ - povinný z výživného jej vyplatil výživné vo výške 170,-Eur dňom zaúčtovania 17.07.2023. (č.l. 51 spisu)

4. Uznesením Okresného súdu Lučenec, č.k. 6Pc/9/2022-98 zo dňa 07.09.2022, právoplatného a vykonateľného dňa 14.09.2022 bol schválený súdny zmiar, ktorým sa povinný z výživného zaviazal prispievať výživným na osobu oprávnenú z platenia výživného sumou 170,-Eur mesačne, najneskôr do 20. dňa, toho ktorého mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia. (č.l. 17-20 spisu)

5. Z odpovede Sociálnej poisťovne zo dňa 26.07.2023 má súd za preukázané, že oprávnená z platenia výživného je zamestnancom – Dohoda o pracovnej činnosti od 01.07.2023 do trvá BENU SK 96 s.r.o. Nie je poberateľkou dávok sociálneho poistenia. (č.l. 25 spisu)

6. Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 27.07.2023 má súd za preukázané, že oprávnená z platenia výživného nepoberá dávky vyplácané úradom. (č.l.30 spisu)

7. Z odpovede Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 28.07.2023 má súd za preukázané, že oprávnená z platenia výživného ku dňu vystavenia odpovede nie je a nikdy nebola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedenej úradom. (č.l. 35 spisu)

8. Z potvrdenia o zamestnaní vystaveného BENU SK 47, s.r.o. má súd za preukázané, že oprávnená z platenia výživného je zamestnaná u zamestnávateľa na plný pracovný úväzok na trvalý pracovný pomer na pozícii farmaceut na dobu do 30.04.2024. (č.l. 41 spisu)

9. Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú osoba oprávnená na výživné a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

10. V zmysle § 9 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z., je nezaopatreným dieťaťom dieťa:

a/ do skončenia povinnej školskej dochádzky

b/ po skončení povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak 1. sústavne sa pripravuje na povolanie

2. pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2, sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie, alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť, alebo

3. pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie, alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť.

11. Podľa § 10 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z.z., sústavná príprava na povolanie je štúdium na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky, alebo štúdium na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.

12. Trvanie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je podľa § 62 ods. 1 ZoR limitované do času, kedy je dieťa schopné samo sa živiť. Schopnosť dieťaťa samo sa živiť je nutné definovať tak, že touto je pri zohľadnení realizácie práva podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, t.j. po absolvovaní prípravy na budúce povolanie, nadobudnutie schopnosti dieťaťa vlastnou prácou si zabezpečovať prostriedky na krytie jeho životných potrieb. Časový okamih nadobudnutia schopnosti živiť sa dieťaťom nie je možné spájať s dosiahnutím určitého veku, napr. plnoletosti (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR sp.zn. 5Cz 19/67 zo dňa 06.05.1967, publikované pod R 100/67), ani s vekovou hranicou 25 rokov, do kedy môže byť dieťa posudzované ako nezaopatrené dieťa podľa § 3 Zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, resp. do ktorého veku môže byť dieťa spoločne posudzované s rodičmi pre posúdenie nároku na dávku v hmotnej núdzi podľa Zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (inak by dieťa, ktoré riadne pokračuje v príprave na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole po nadobudnutí veku 25 rokov života nemalo už právo na výživu od rodičov, čo výkladovo nemožno pripustiť). Aj keď teda dosiahne dieťa plnoletosť (či iný vyšší vek), avšak sa ďalej pripravuje na budúce povolanie štúdiom, príp. ďalším štúdiom, nie je zásadne ešte schopné samo sa živiť. Pokiaľ dieťa úspešne ukončí svoju prípravu na budúce povolanie a nepokračuje v tejto ďalším štúdiom, je možné zásadne vychádzať z toho, že týmto získalo aj potenciál (schopnosť) samo sa živiť. Pokiaľ tak ZoR v §

62 ods. 1 hovorí o „schopnosti“ dieťaťa žiť sa samé (a nie o schopnosti a súčasne aj možnosti, ako tieto pojmy kumulatívne používa ZoR v iných ustanoveniach), je možné aj v prípade, že sa dieťaťu nepodarí následne hneď po ukončení štúdia (prípravy na budúce povolanie) zamestnať (či už zo subjektívnych alebo objektívnych dôvodov), vychádzať z toho, že schopnosť samo sa žiť nadobudlo a vyživovacia povinnosť rodiča k nemu zanikla. Podľa názoru súdu na uvedenom závere nemôže nič meniť ani konkrétne nastavenie systému sociálnych dávok, keďže toto nastavenie schopnosť dieťaťa samo sa žiť, ako bola táto vyššie definovaná, nemôže nijakým spôsobom ovplyvniť. Súd ešte raz zdôrazňuje schopnosťou dieťaťa samostatne sa žiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium. Aplikovaná prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa žiť sú dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa (pojem sústavná príprava na povolanie si pre svoje potreby definujú viaceré zákony, čo môže byť pre súd určitým návodom). Vo všeobecnosti sa vychádza z definitívneho získania predpokladov na výkon povolania, pričom vždy je potrebné prihliadnuť na individuálne okolnosti každého prípadu. Na jednej strane treba zohľadniť záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja dieťaťa k práci.

13. Teleologický výklad § 62 ods. 1 ZoR je zásadne postavený na myšlienke človeka plne zodpovedného za svoj osud. Od okamihu nadobudnutia schopnosti samé sa žiť má dieťa svoje príjmové pomery objektívne vo svojich rukách, je „strojom svojho šťastia“. Záleží spravidla len na ňom (na jeho usilovnosti), v akých majetkových pomeroch bude žiť, pokiaľ v tomto ohľade nebude aktívne, negatívne dôsledky si ponese samé dieťa. Zmyslom a účelom je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť (nález Ústavného súdu ČR zo dňa 13. marca 2013, sp.zn. I.ÚS 2306/12).

14. Vykonaným dokazovaním má súd za preukázané, že v danom prípade došlo na strane oprávneného plnoletého dieťaťa k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zrušenie vyživovacej povinnosti zo strany navrhovateľa. Za podstatnú zmenu pomerov a schopnosti dieťaťa sa žiť v tomto prípade súd vzhliadol zapojenie sa oprávnenej z platenia výživného do pracovného procesu. Z písomného „Potvrdenia o zamestnaní“ vystavenom zamestnávateľom BENU SK 47, s.r.o. zo dňa 01.08.2023, má súd za jednoznačne preukázaný začiatok pracovného pomeru oprávneného z platenia výživného dňom 10.05.2023 v pracovnej pozícii farmaceut.

15. V zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa žiť. Uvedené deklaruje, že vyživovacia povinnosť vzniká zo zákona, nie je na to potrebné výslovné rozhodnutie súdu. Podľa názoru súdu takýmto istým spôsobom (zo zákona) vyživovacia povinnosť aj zaniká. Z dôvodu právnej istoty však spravidla sa strany sporu dožadujú vyslovenia dátumu vzniku alebo zániku vyživovacej povinnosti v rozhodnutí súdu. Ustanovenie § 78 Zákona o rodine rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany povinných osôb. Pri maloletom dieťati je možná zmena aj v konaní začatom bez návrhu. Pokiaľ teda nie je uvedené priamo v Zákone o rodine, že výživné je možné zrušiť len od podania návrhu (najskôr týmto dňom), je potrebné vychádzať zo všeobecného predpisu, a to § 231 CSP, v ktorom je uvedené, že rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky, možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, kedy nastala podstatná zmena pomerov (nie od podania návrhu). Pokiaľ teda nastala zmena pomerov aj pred podaním návrhu na zrušenie výživného, za rozhodujúci čas zániku vyživovacej povinnosti by mala byť posudzovaná nastalá zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu predchádzajúceho rozhodnutia alebo dohody. Pokiaľ sa týka podmienky zániku vyživovacej povinnosti, týmto je zamestnanie sa plnoletého dieťaťa. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV.ÚS 473/2012 zo dňa 18.09.2012, kde Ústavný súd SR riešil podobnú vec, pričom poukázal na vzájomný vzťah vtedy účinného § 163 ods. 1 OSP (bol nahradený § 231 CSP a § 77 ods. 1 a § 78

ods. 1 ZoR). Ústavný súd konštatoval, že § 163 ods. 1 OSP vymedzuje okamih, od ktorého pri absencii osobitnej právnej úpravy možno zmeniť rozhodnutie súdu v dôsledku zmeny pomerov. Výklad § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 ZoR pripúšťa aj takú interpretačnú alternatívu, že § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 ZoR obsahujú osobitnú úpravu doby, na ktorú možno uplatniť zmenu pôvodného rozhodnutia v prípade, ak sa navrhuje zrušenie, prípadne zníženie vyživovacej povinnosti. Z uvedeného potom vyplýva, že právna úprava, ktorá danú situáciu upravuje, je obsiahnutá v § 231 CSP (§ 136 ods. 1 OSP za jeho účinnosti). Rovnaký záver vyplýva tiež z uznesenia Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 1146/07 zo dňa 07.06.2007.

16. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

17. Na záver súd konštatuje, že vykonaným dokazovaním má za preukázané, že došlo k zmene pomerov na strane oprávneného z platenia výživného, čím zanikli hmotnoprávne podmienky pre plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči nemu v zmysle § 62 Zákona o rodine. Návrh o zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa bol preto podaný dôvodne, nakoľko len samotným naplnením hmotnoprávnych podmienok pre zánik vyživovacej povinnosti právna povinnosť určená rozhodnutím súdu nezaniká. Z vyššie uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, pričom zrušil súdom určenú vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči oprávnenej z výživného ku dňu 30.06.2023, t.j. dňom podania návrhu.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každá strana sporu dostala jeden rovnopis odvolania. Ak strana sporu nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jej trovy.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 358 Civilného sporového poriadku, odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutel'ných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.